

Konstitutionsutskottet

Ink 2007 -05- 10

Dnr 050-2785-2006/07

Konstitutionsutskottet
Riksdagen

2007-05-10

Granskningsanmälan beträffande försäljning av vissa statligt ägda företag (prop. 2006/07:57)

Vi begär härmed att konstitutionsutskottet skall granska i anmälan angivna frågor gällande utförsäljningen av delar av statens innehav i Telia Sonera.

Tidigare liknande ärenden som granskats av konstitutionsutskottet.

I proposition 2002/2003:24 Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB föreslog regeringen att riksdagen skulle godkänna att samtliga aktier i det helstatliga bolaget Svenska Skogsplantor AB överläts på det likaså helstatliga bolaget Sveaskog AB. Regeringen ansåg att frågan om överlåtelse var av sådan karaktär att det inte förelegat behov av att inhämta yttranden och upplysningar från några myndigheter, sammanslutningar eller enskilda. Ledamöter från samtliga allianspartier gjorde en anmälan till konstitutionsutskottet och påtalade att det i propositionen inte fanns något beslutsunderlag som angav varför den av regeringen föreslagna aktieöverlåtelserna var att föredra framför kapitaltillskott från ägaren, likvidation eller konkurs. Oavsett vilken lösning som var att föredra borde riksdagen enligt anmälarna givetvis ha förelagts ett komplett beslutsunderlag.

Ett enigt näringsutskott hade uttalat att propositionen inte motsvarat de krav som riksdagen normalt bör ställa vad gäller underlagsmaterial från regeringen. Utskottet saknade en redovisning av regeringens analys av tänkbara, alternativa lösningar. Enligt utskottets mening borde regeringen ha inhämtat remissynpunkter i ärendet.

Konstitutionsutskottet ansåg för sin del att regeringen i detta fall inte uppfyllt kraven på beredning i 7 kap 2 § RF.

Det nu aktuella ärendet

1. Konstitutionsutskottet bör granska om beredningen av utförsäljningen uppfyllt kraven i 7 kap 1 och 2 §§ regeringsformen.

I budgetpropositionen för 2007 aviserade regeringen att den avsåg genomföra en genomgång av alla statligt ägda företag där argument för och emot ett statligt ägarengagemang vägdes emot varandra. I propositionen saknas en sådan genomgång. Däremot förekommer märkliga påståenden som att de företag som berörs verkar på marknader som är helt kommersiella och därmed präglas av fritt tillträde och fri konkurrens. Regeringen har inte heller i något annat sammanhang presenterat någon genomgång av argument för och emot statligt ägarengagemang och en vägning av argumenten mot varandra.

Regeringen har i den aktuella propositionen förklarat att den ansåg att det vid ärendets beredning inte var nödvändigt att inhämta yttranden från myndigheter, sammanslutningar och enskilda. Någon motivering till detta ställningstagande lämnas inte. Regeringsformen föreskriver i 7 kap 2 § att vid beredningen av regeringsärenden skall behövliga upplysningar inhämtas från berörda myndigheter. I den omfattning som behövs skall tillfälle lämnas sammanslutningar och enskilda att yttra sig. Ärendet är av stor praktisk och principiell betydelse. Försäljning av statligt ägda företag beräknas ske för motsvarande 50 miljarder kronor per år under tre år, totalt 150 miljarder kronor. Det är därför av yttersta vikt att regeringsformens beredningskrav uppfylls.

I propositionen anförs en rad argument för försäljning som svårigheter för staten att tillföra företagen kapital för expansion och en ökad effektivitet, förbättrad lönsamhet, ökade investeringar och en starkare sysselsättningsutveckling vid minskat statligt ägande. I propositionen ges dock ingen antydning om vad dessa bedömningar grundas på.

2. Konstitutionsutskott bör granska om regeringen uppfyllt budgetlagens krav på affärsmässighet vid försäljningen

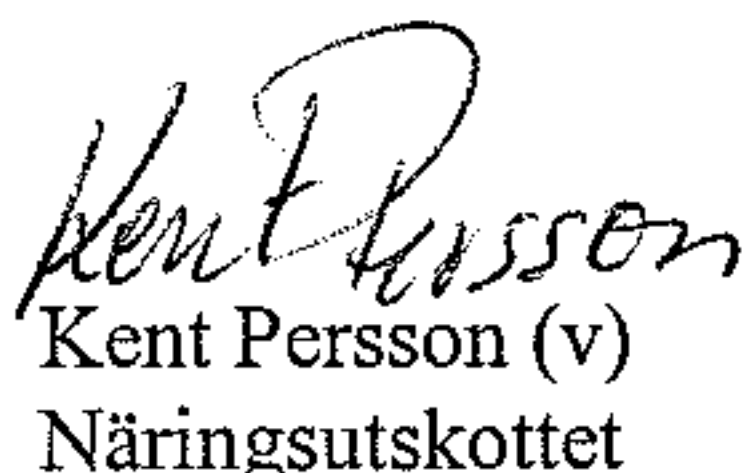
Enligt § 29 budgetlagen skall försäljning av statens egendom genomföras affärsmässigt, om inte särskilda skäl talar emot det. Med affärsmässighet avses att priset blir så fördelaktigt som möjligt för staten och att försäljning till underpris inte sker. I författningskommentaren sägs att ”avsteg från principen om affärsmässighet inte bör göras utan riksdagens godkännande vid försäljning av egendom som har ett betydande värde.” Regeringen har inte begärt något sådant godkännande.

Regeringen gör ingen skillnad mellan inhemska och utländska köpare. Hänsyn tas inte till att framtida skatteintäkter försvinner med en utländsk köpare. Framtida vinster kommer nämligen att beskattas i ett annat land än Sverige. För medborgarna kan det därför vara mer lönsamt att bolaget säljs till inhemsk köpare även om priset skulle bli lägre. Dessutom riktar regeringen försäljningen endast till institutionella placerare.

Vid försäljningen erlades 50 kr per aktie för statens aktier i Telia Sonera. Stängningskursen senaste börsdagen före försäljningen var 54,75 kr per aktie. Regeringen har inte redovisat vilka överväganden den gjort om storleken på den rabatt som givits vid försäljningen, ej heller varför budgivningen avbrutits i förtid trots att erbjudandet var övertecknat.

3. Konstitutionsutskottet bör granska om regeringens handläggning av utförsäljningen skett korrekt med avseende på att försäljningen genomförts den 3 maj 2007, innan Post – och Telestyrelsens utredning om säkerställande av icke-diskriminering och transparens i drift, underhåll och tillhandahållande av kopparnätet redovisats, vilket skall ske senast 15 juni 2007.

Marianne Berg (v)
Konstitutionsutskottet

Kent Persson (v)
Näringsutskottet